

ÅLAND
100
1922 - 2022

UPPMÄRKSAMMANDET AV ÅLAND 100

Utbildningsbyrån önskar att firandet av Åland 100, som pågår under perioden 9 juni 2021 till 9 juni 2022, uppmärksammas inom barnomsorgsverksamheter, grundskolor och landskapets skolor samt av högskolan.

Utbildningsenheterna uppmuntras att i verksamheten och undervisningen uppmärksamma firandet av Ålands hundra år som självstört landskap genom att tillsammans med barnen, eleverna och de studerande genomföra temabaserade lektioner, skapa utställningar, ordna fester och aktiviteter samt se filmer i anslutning till temat.

Kontakt

Utbildningsbyrån

Katarina Halme-Wiklund
Specialsakkunnig
katarina.halme-wiklund@
regeringen.ax

Mer info om jubileumsfirandet

www.regeringen.ax/aland100
www.aland100.ax

IDÉER OCH TIPS PÅ AKTIVITETER

Barnomsorgen

- Temat uppmärksammas i verksamheten och inom lärområdena
- Temadag eller -vecka om Åland 100 med olika aktiviteter som passar verksamheten och barnens ålder och mognad
- Morgonsamlingar på dagar som är viktiga för Ålands historia, där man fördjupar sig i den åländska kulturen samt pratar om det framtida Åland
- Festlunch/-fika med program som passar verksamheten och barnens ålder och mognad
- Besök på muséer, historiska platser, regeringen osv.
- Flagghissningar och därtill hörande traditioner och seder
- Videoberättelser där barn berättar om sitt Åland

Grundskolor

- Temat uppmärksammas i undervisningen i olika läroämnen
- Temadag eller -vecka om Åland 100 inom ett helhetsskapande område med aktiviteter och ämnesövergripande samarbete
- Festlunch på flera skolor samma dag där eleverna t.ex. har förberett korta program (t.ex. sång, dans) som videostreamas mellan skolorna
- Besök på muséer, historiska platser, regeringen osv.
- Videoberättelser där elever/invånare berättar om sitt Åland
- Projekt plantera skog – riktat till elever i årskurs 6. Skolor som är intresserade kan vara i kontakt med skogsbruksbyrån (ray.holmlund@regeringen.ax)

IDÉER OCH TIPS PÅ AKTIVITETER

Landskapets skolor och högskolan

- Temat uppmärksammas i undervisningen
- Åland 100 tas upp inom ämnesövergripande studieområden
- Festlunch/middag med förberedda program av studerande
- Bal med inbjudna gäster

EXEMPEL PÅ TEMAN MAN KAN JOBBA KRING:

- "Så tänker elever i andra självstyrda områden om oss"- likheter och olikheter mellan självstyrda områden ur ett elevperspektiv
- Nordiska vänskapsskolor – lyfta firandet av Åland 100 vid träffar med andra skolor
- Vad lämnar jag till framtiden?
- Elever skriver ett brev till sig själv där eleven beskriver sig själv om 25 år – görs till en "samlingsbok"
- Framtidens Åland; tankar om framtiden, hur vill vi att Åland ska vara? Hur lär vi oss/ arbetar vi i framtiden?
- Matkulturer – både förr och framöver
- Ämnesövergripande samarbete där man skapar något i grupp. Till exempel som en reklam för Åland där eleverna får reflektera kring frågor som:
  - ✧ Vad är Åland för mig?
  - ✧ Vad vill jag att omvärlden ska veta om Åland?
  - ✧ Hur kan vi presentera Åland för de som inte känner till (film, posters, reklam)?
- Favoritplats på Åland
- Film, berättelse eller dylikt om hur barn/människor har levt under olika tidsperioder på Åland

mitt * * avtryck

ETT TEMA INOM UTBILDNING PÅ ÅLAND 2021-2022

Förutom utbildningsenheternas egna firande finns det även möjlighet att uppmärksamma Åland 100 genom att delta i Mitt avtryck. Mitt avtryck är ett övergripande tema och riktar sig till barnomsorgsverksamheter, grundskolor och landskapets skolor samt till högskolan.

Tanken med Mitt avtryck är att ge möjlighet för barn, elever och studerande att reflektera kring Åland 100 och samtidigt vara kreativa och få skapa.

Vad kan då Mitt avtryck vara och hur kan det ske?

- Temat är Åland 100 och tanken är att barns/elevs/studerades idéer och skaparlust ska få styra.
- Varje individ ska få möjlighet att känna sig delaktig i att fira Åland 100 utgående från sina egna styrkor, förmågor och resurser
- Resultatet kan bli ett konstverk, en film eller en text, ett foto eller ett ljudklipp.
- Barnens/elevnas/studerandes skaparlust ska få styra!
- Framåtblickande! Om man efter 50 år ser bakåt på tiden som varit, vilket avtryck vill man ha gett?
- Tanken är att lyfta individens avtryck in i det framtida Åland.

Förslag kring utförande av Mitt avtryck:

- Kan utföras inom ett projekt eller som temaveckor
- Verken ska ges möjlighet att ställas ut och på så sätt vara en del av firandet. Tanken är att verksamheterna, om möjligt, ska kunna besöka varandras utställningar.
- Presentationen av barnens, elevernas, studerandes verk sker i första hand på daghemmet eller skolan, i kommunala bibliotek eller i motsvarande byggnader och verksamheter i kommunerna.
- Utbildningsbyrån har som önskemål att verken ställs ut men det är upp till verksamheterna att bestämma hur det görs.
- Kommunerna och skolorna beskriver hur man genomför och dokumenterar firandet av Åland 100 och deltagandet i Mitt avtryck i sina arbets- och verksamhetsplaner.

Inom Mitt avtryck kommer det även att finnas möjlighet att bidra till en **utställning på Ålands konstmuseum**, men i begränsad mängd och inom vissa förutsättningar. Utbildningsbyrån, i samarbete med Ålands konstmuseum, kommer att ställa ut barns/elevs/studerandes verk i anslutning till Mitt avtryck under april 2022. De verk som skall visas på Ålands konstmuseum bör uppfylla vissa kriterier;

Kriterier för inlämnade verk:

OBS! Ett bidrag per skola/daghem.

Här är olika förslag till hur man kan bidra till utställningen;

Tavlor som sätts upp på väggen skall ha ett maximimått 100 x 100 cm. Det kan vara exempelvis en teckning, ett collage, ett fotografi eller en målning.

Ett fysiskt föremål så som skulpturer, installationer, hantverk mm, som är utfört tredimensionellt skall rymmas på ett podium eller en golvyta vars mått är 60 x 60 cm

Filmklipp max 1,5 minuter

Beskrivning av bidraget som ni önskar ställa ut skickas in digitalt till utbildningsbyrån senast inom januari år 2022. Beskrivningen behöver innehålla tanken kring verket, verkets storlek och ett foto av det. Bifoga även en berättelse om hur verket har tagits fram (vem har deltagit, har verket röstats fram, vilka har medverkat i skapandet osv.) Närmare information om hur det praktiska sker i samband med utställningen ges senare.

Ifall det visade intresset är för stort blir vi kanske tvungna att välja ut deltagarna genom lottniing.

För att veta hur stort intresset för att delta i utställningen kommer bli behövs en intresseanmälan samlas in redan nu.

Om daghemmet/skolan är intresserad av att delta i utställningen på Ålands museum bör en intresseanmälan skickas per e-post, senast den **31 maj 2021**.

Intresseanmälan:

Intresseanmälan för att delta i utställningen skicka till utbildningsbyrån på adressen asa.gronlund@regeringen.ax senast 31.05.2021 och följande ska ingå:

- ✦ Daghemmets/utbildningsenhetens namn
- ✦ Kontaktuppgifter
- ✦ Vilken typ av verk (OM man vet det redan i nuläget)

